„Odaadással, tisztelettel és állhatatossággal!”

A KARÁTSONYI CSALÁD TÖRTÉNETE

CÍMEREK

A Karátsonyi család címere a pilisvörösvári plébániatemplom tornyán

CÍMER A NAGYBECSKEREKI VÁRMEGYEHÁZA LÉPCSŐHÁZÁBAN

CÍMER A BEODRAI KEGYÚRI TEMPLOM KRIPTÁJÁBAN

Gróf Karátsonyi Etelka síremléke

EGY KIS CÍMERTÖRTÉNET

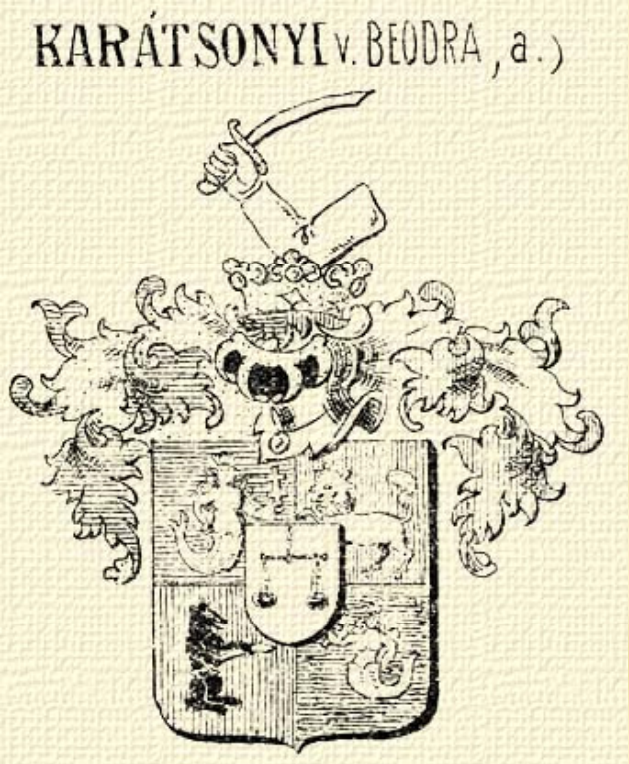

A CÍMER A GRÓFI CÍM MEGSZERZÉSE ELŐTT

AZ ŐSI CÍMER

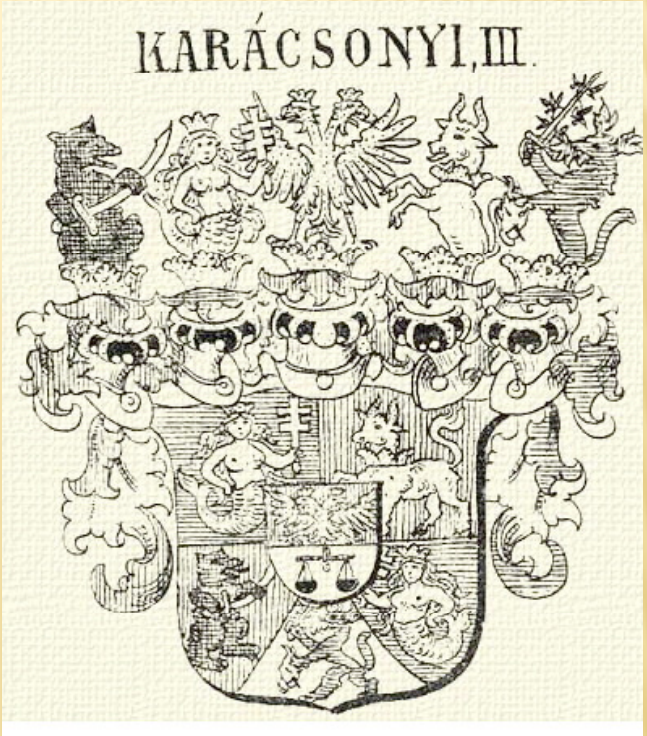

A CÍMER A GRÓFI CÍM MEGSZERZÉSE UTÁN

AZ ŐSI CÍMERALAK A BÁNLAKI KASTÉLY EGYIK DOMBORMŰVÉN

CÍMERÁLLAT A BÁNLAKI KASTÉLY EGYIK DOMBORMŰVÉN

Starhemberg-
címer

KARÁTSONYI LAJOS PECSÉTJE A KARÁTSONYI
ÉS A STARHEMBERG CSALÁD CÍMERÉVEL

A család ősi címere: kék pajzsban balra fordult hableány (szirén), kezében az apostoli kettős kereszttel.
A Mária Terézia által 1746-ban adományozott címer a következők szerint bővült: negyedelt pajzs, szívpajzzsal. Az ezüst szívpajzsban mérleg. Az első és negyedik kék mezőben arany kettős keresztet tartó szirén, a második és harmadik vörös mezőben aranyszarvú fehér ökör. Sisakdísz: páncélos jobb kar, kivont karddal.
A család másik ága – Karátsonyi Guidó – 1858-ban osztrák birodalmi grófi címet kapott, melyet 1874-ben Magyarországra is kiterjesztettek. A grófi ág címere tovább bővült, többek között Marczibányi Mária, a feleség révén, e család címerrészletével, a 3. mezőben álló, kardot tartó medvével; ill. az 5. mezővel, s a benne ágaskodó párduccal.

PIETATE HONORE ET PERSEVERANTIA

A CSALÁD SZÁRMAZÁSA

A CSALÁD ÖRMÉNYORSZÁGBÓL
VÁNDOROLT KI MOLDVÁBA,
MAJD ONNAN ERDÉLYBE
Koppenhága
Kurland
Bornholm
Rügen
Danzig
Königsb.
Litvánia
Varsó
NAGYHERCEGS.
Galicia
Podolia
Ukrajna
Volhynia
Kijev
Dnyeper
Donec
Doni Kozákok
Kalmükök
Volga
Asztrakhan
Kaspi tenger
Turkománok
Azovi tenger
Cserkesz
Dagheszt
Sirvan
Fekete - tenger
Szinub
Tarabizon
Erzerum
Tabriz
Teherán
Urmia
Diarbekir
Mossul
Hamadan
PERZSIA
Bagdad
Suster
Haleb
Eufrates
Damaszkus
ARÁBIA
Cipriusz
Kreta
Szmirna
Angora
Kaizarijen
Brussza
Konstantinápoly
Szaloniki
Morea
Athen
Szerbia
Bosznia
Bolgárország
Szofia
Drinápoly
Belgrád
Temesvár
Szeged
Debrecen
Erdély
Olaszország
Bécs
Prága
Lemberg
Krakó
Lublin
Posen
Kalis
Varsó
Pinszk
Minsk
Vilna
Grodna
Tilsit
Kowno
Szmolensk
Orsa
Orel
Kursk
Kharkov
Pultava
Jekaterinoszlav
Taganrog
Azov
Kherson
Odessa
Szimferopol
Kassa
Nagyvárad
Kolozsvár
Pest
Esztergom
Pozsony
Wagram
Austerlitz
Linz
Aspern
Triest
Zágráb
Horvátország
Tótország
Duna
Belgrád
Tirnavjerac
Vidin
Ruscsuk
Szilisztria
Varna
Szofia
Füppop.
Durazzo
Bari
Brindisi
Ragusa
Cattaro
Malta
Jonai szigetek
Jantina
Athen
Navarino
Szkutari
Perá
Ohrida
Albánia
Joni tenger
Adriai tenger
Olaszország
Kijev
Irmak
Kizil
Donec
Don
Volga
Kaspi tenger
Turkománok
Dagheszt
Sirvan
Tabriz
Teherán
Urmia
Diarbekir
Mossul
Hamadan
PERZSIA
Bagdad
Suster
Haleb
Eufrates
Damaszkus
ARÁBIA
Cipriusz
Kreta
Szmirna
Angora
Kaizarijen
Brussza
Szinub
Tarabizon
Erzerum
Szaloniki
Morea
Szerbia
Bosznia
Bolgárország
Szofia
Drinápoly
Konstant

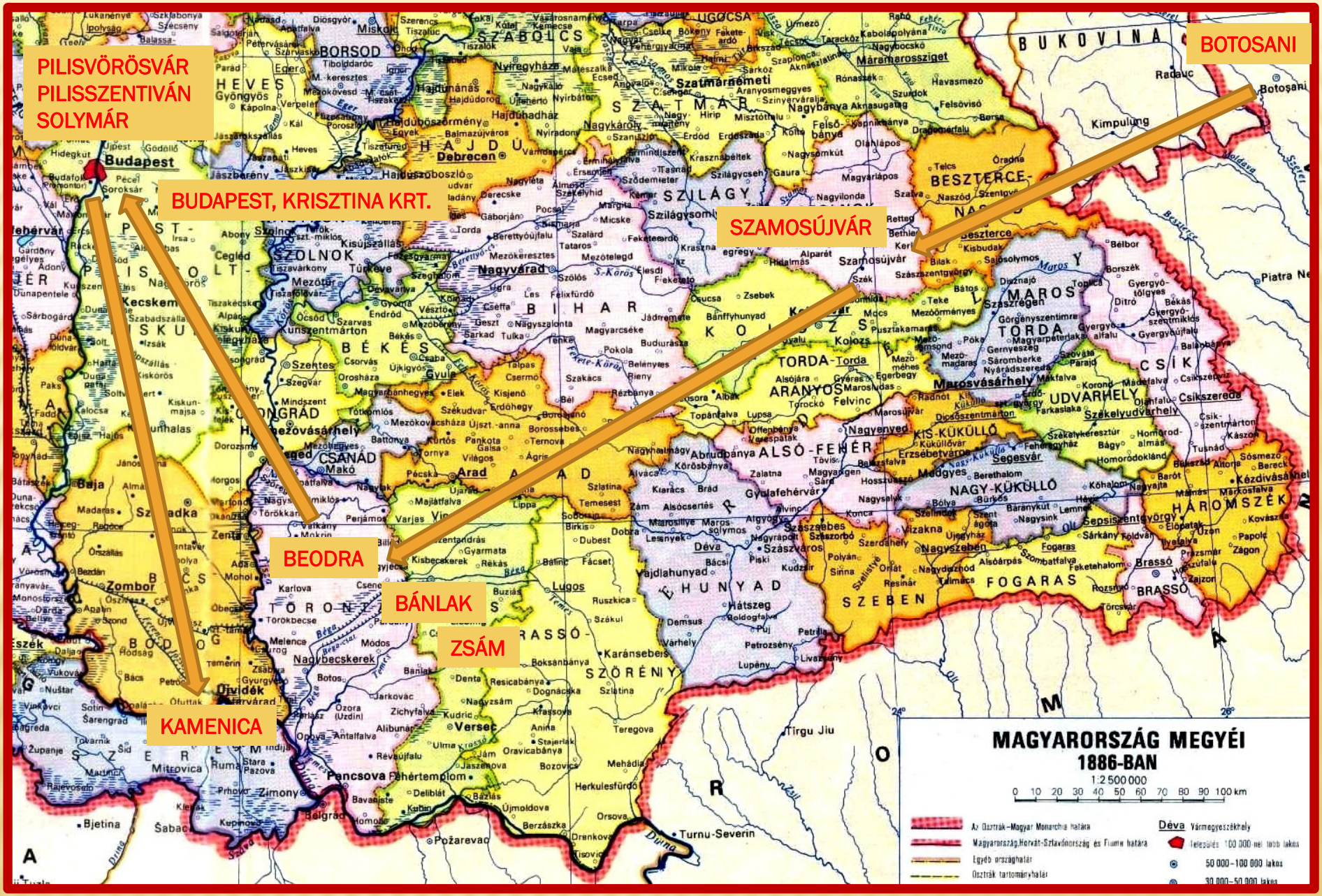

A CSALÁD MEGTELEPEDÉSE MAGYARORSZÁGON

KÉT JELES MAGYARÖRMÉNY, AKIK…

ARADI VÉRTANÚINK

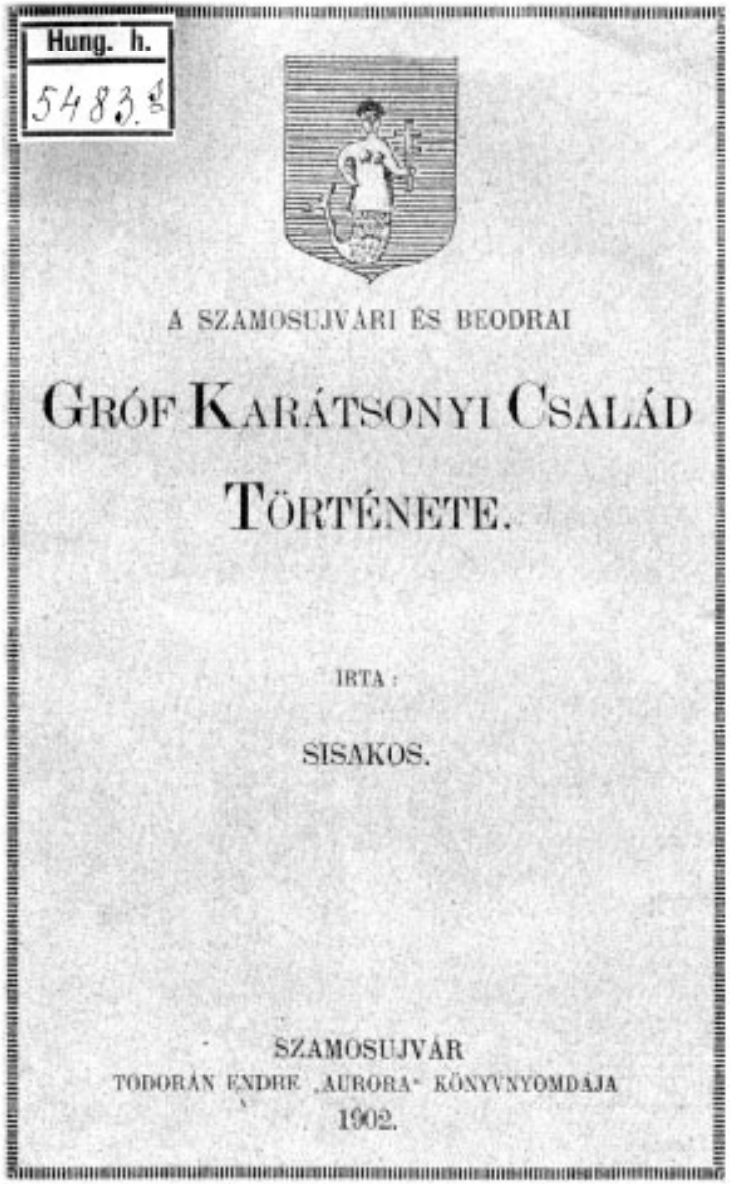

Hung. h.
5483.

A SZAMOSUJVÁRI ÉS BEODRAI

GRÓF KARÁTSONYI CSALÁD

TÖRTÉNETE.

ÍRTA:

SISAKOS.

SZAMOSUJVÁR
TODORÁN ENDRE „AURORA" KÖNYVNYOMDÁJA
1902.

BÁNYAI ELEMÉR (SISAKOS) 1902-BEN SZAMOSÚJVÁRON MEGJELENT KÖNYVECSKÉJE A KARÁTSONYI CSALÁD TÖRTÉNETÉRŐL

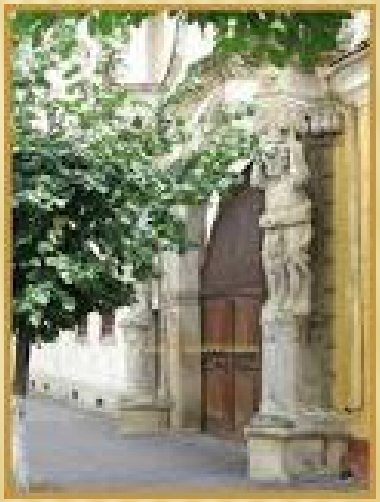

A Karátsonyi-ház kapuja Szamosújváron

A szamosujvári Karátsonyi család.

Szamosujvár történetében a legkimagaslóbb szerep jutott a mai Karátsonyi grófok őseinek. Nevüket tiszteltté és felejthetetlenné tették már Szamosujvárt való tartozkodásukkal, melynek polgárai közül, mint városalapitók, mint kormányzók, mint alapitók, mint vezérszerepet játszó férfiak, magasan kiemelkedtek. A mai gróf Karátsonyi család az őshaza legrégibb törzsökös nemzettségéből való. Eredetüket Grácián hercegig felviszik, sőt a hagyományok szerint a család egyik legrégibb őse, már az ősi hadakozások idején, mint kitünő harcos ismeretes volt.

Röviden elmondjuk az alábbiakban a szamosujvári Karátsonyi család, a mai gróf Karátsonyi család őseinek historiáját, mely megérdemli, hogy mindenkor a legnagyobb tisztelettel és kegyelettel szóljunk róla.

BÁNYAI ELEMÉR KÖNYVÉNEK BEVEZETŐJE

CSALÁDFA

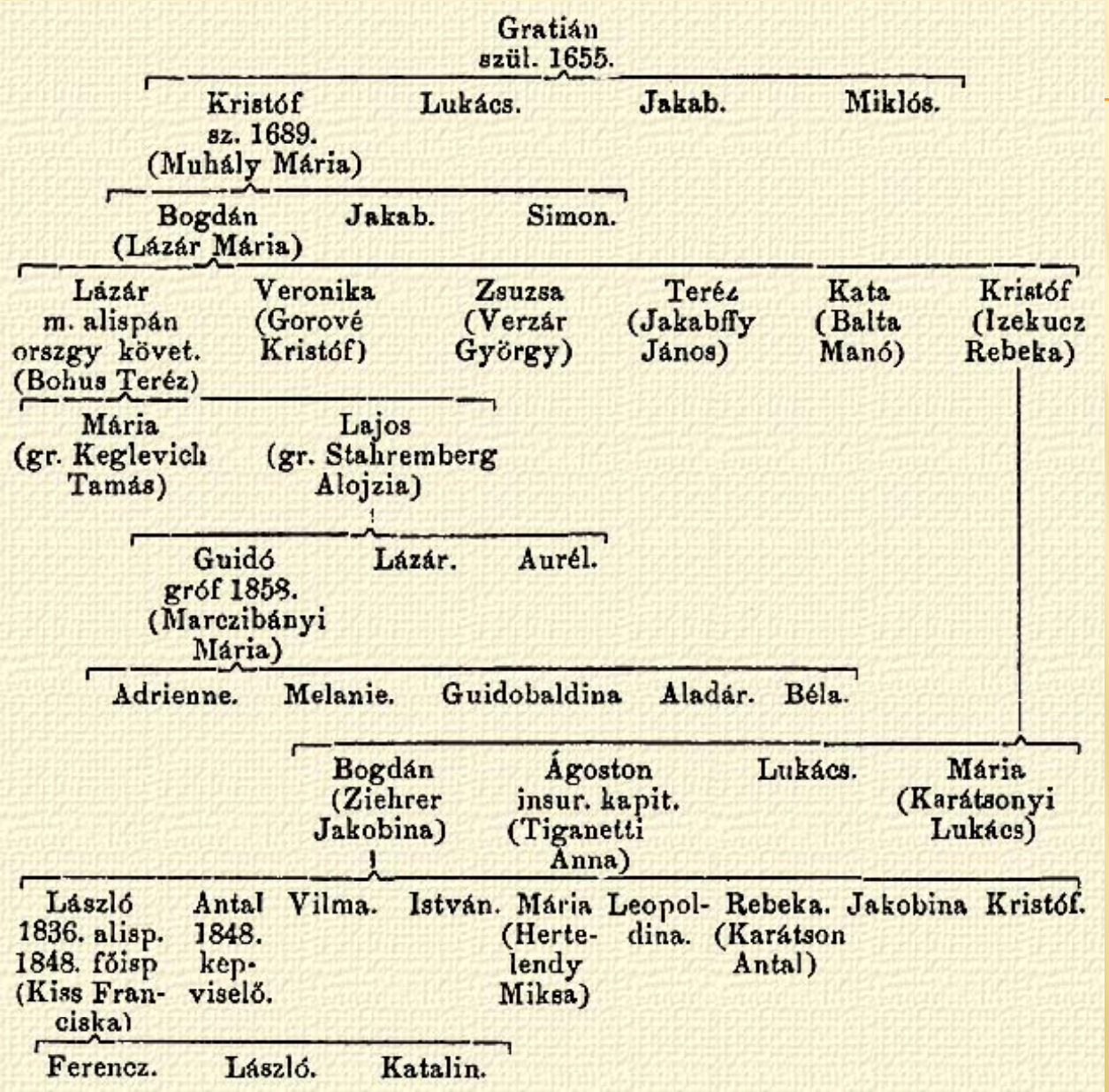
Gratián szül. 1655.
Kristóf sz. 1689. (Muhály Mária)
Lukács.
Jakab.
Miklós.
Bogdán (Lázár Mária)
Jakab.
Simon.
Lázár m. alispán orszgy követ. (Bohus Teréz)
Veronika (Gorové Kristóf)
Zsuzsa (Verzár György)
Teréz (Jakabffy János)
Kata (Balta Manó)
Kristóf (Izekucz Rebeka)
Mária (gr. Keglevich Tamás)
Lajos (gr. Stahremberg Alojzia)
Guidó gróf 1858. (Marczibányi Mária)
Lázár.
Aurél.
Adrienne.
Melanie.
Guidobaldina
Aladár.
Béla.
Bogdán (Ziehrer Jakobina)
Ágoston insur. kapit. (Tiganetti Anna)
Lukács.
Mária (Karátsonyi Lukács)
László 1836. alisp. 1848. főisp (Kiss Franciska)
Antal 1848. képviselő.
Vilma.
István.
Mária (Hertelendy Miksa)
Leopoldina.
Rebeka. (Karátson Antal)
Jakobina
Kristóf.
Ferencz.
László.
Katalin.

D' ARTAGNAN CIKKE MIKSZÁTH ÚJSÁGJÁBAN

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 14 frt., félévre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr. Egy hónapra 1 frt 20 kr. Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII. kerület, József-körút 65. szám

Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év. Budapest, 1898, vasárnap, február 27-én. 58. szám.

A Karátsonyiak.

A fővri körökben még mindig nem beszélnek egyébről, mint a tündérfényü Karátsonyi bálról. Igazi clou-ja volt ez az idei farsangnak és historiai momentummá vált azáltal, hogy a király is megtisztelte jelenlétével egyik hűséges alattvalójának a mulatságát.

Érdekes lesz ebből az alkalomból fölemliteni, hogy a Karátsonyi család nem Szerbiából származott át hozzánk, de Erdélyből, ide pedig az első ősök Bukovinából jöttek.

Bukovinában, Badozsányban lakott Karátsonyi Gratianus Gáspár, aki 1620 körül virágzott, de családfája már 1452-ben is tekintélyes familiának mondja a Karátsonyiakat.

Fia, Kristóf, már zászlósnak mondatik s unokája, ugyancsak Kristóf, karácsonyfalvi előnévvel, 1695-ben, hiteles kancellériai okmányok tanusága szerint Erdélyből, még pedig Szamosujvárról jött a Bánátba. Itt donatioba kapta Beodrát, ahonnan a mai grófi család is irja előnevét.

BIRTOKOK

„Mikor az Úristen a Bánátust teremtette, hát egy darab kiesett a kezéből, s ide csöppent…”

(Mikszáth Kálmán: A Balóthy-domínium)

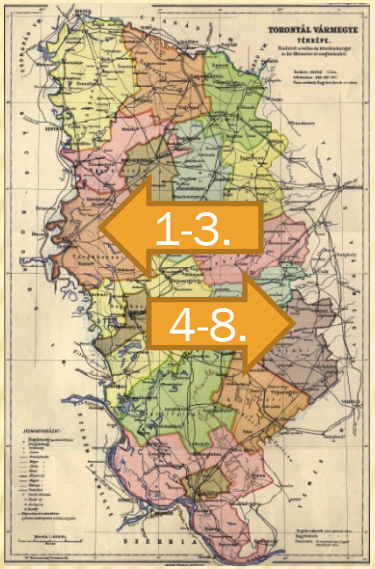

TORONTÁL VÁRMEGYE

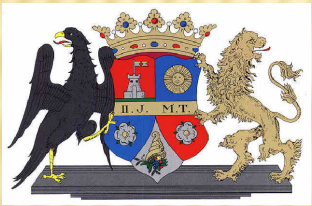

A CSALÁD BIRTOKAI FŐKÉNT TORONTÁL VÁRMEGYÉBEN TERÜLTEK EL:

1. Akácspuszta, 2. Beodra, 3. Nagybikács (Karátsonyi-falva), 4. Dolác (Dóc), 5. Karátsonyi-falva (Offszenica), 6. Bánlak, 7. Szóka (Karátsonyiliget), 8. Partos, 9. Zichyfalva

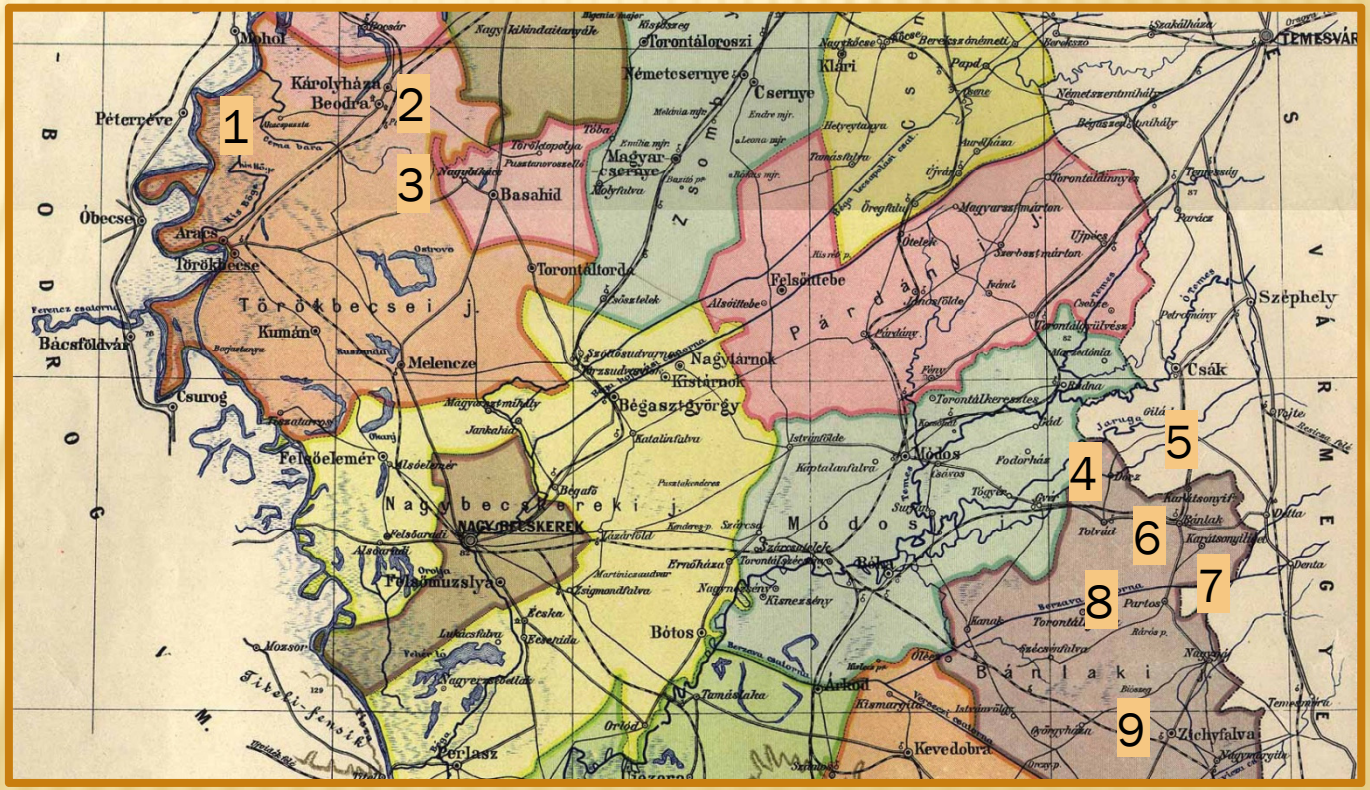
1
2
3
4
5
6
7
8
9
Mohol
Károlyháza
Beodra
Péterréve
Óbecse
Arács
Törökbecse
Bácsföldvár
Csurog
Kumán
Melencze
Basahid
Torontáltorda
Magyar-Csernye
Németcsernye
Torontáloroszi
Csernye
Klári
Felsőittebe
Alsóittebe
Nagytárnok
Kistárnok
Bégaszentgyörgy
Felsőelemér
Nagybecskereki j.
NAGYBECSKEREK
Felsőmuzslya
Bótos
Perlasz
Módos
Bánlaki
Arkod
Kevedobra
Csák
Széphely
Zichyfalva
Partos
Karátsonyi-falva
Bánlak
Karátsonyiliget
Torontálkeresztes
Torontálújfalu
Torontálvásárhely
Torontálszécsény
Torontálszécsényfalva
Torontálnyárfás
Torontálújfalu

TOVÁBBI BIRTOKOK

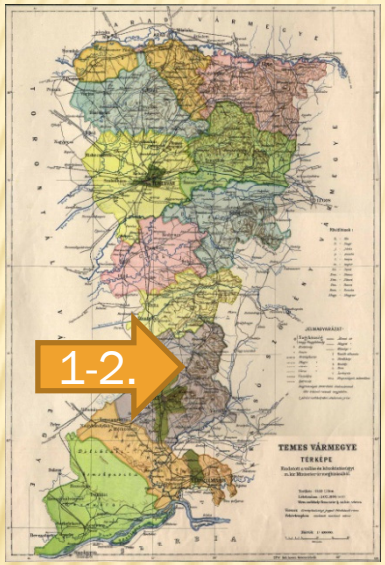

TEMES VÁRMEGYE

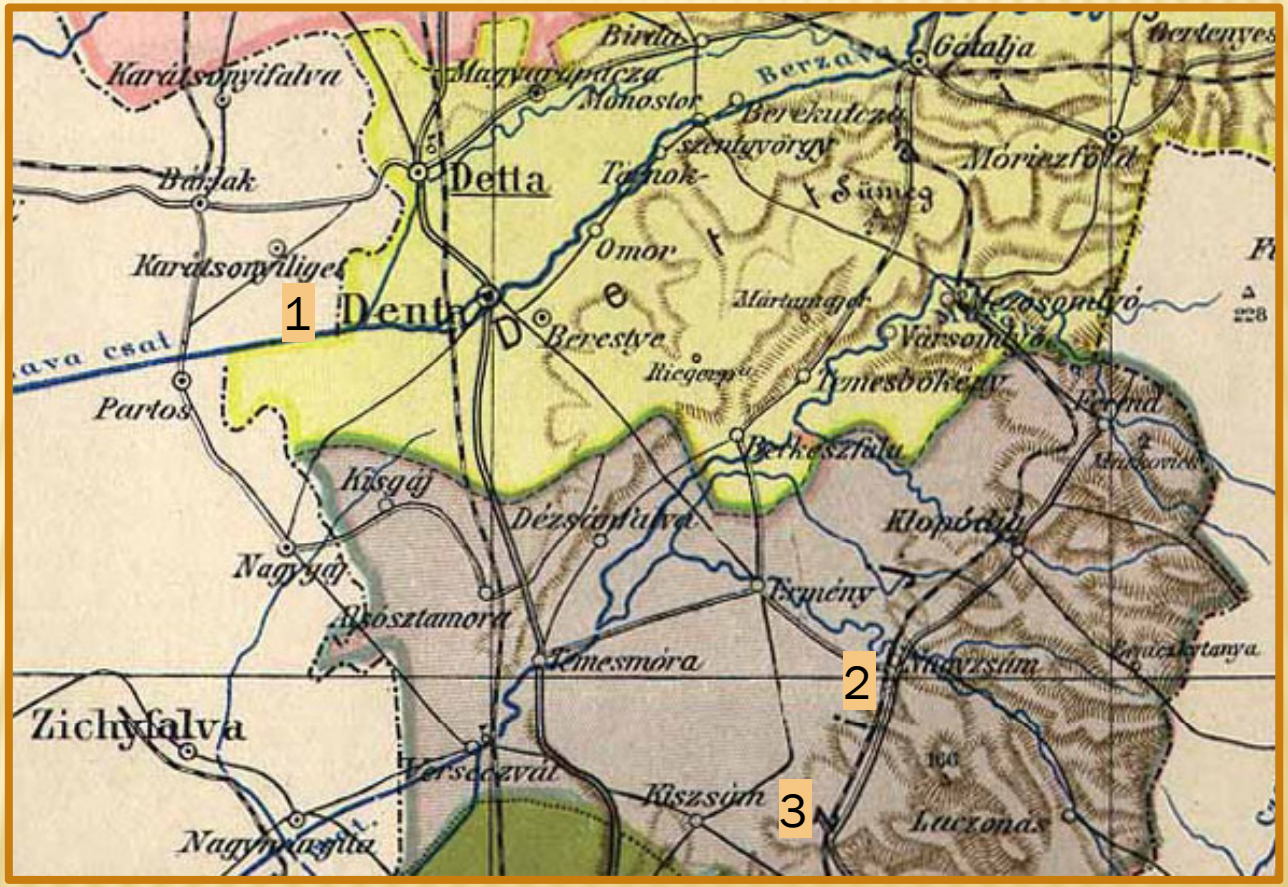

1. Denta, 2. Nagyzsám, 3. Kiszsám

TOVÁBBI BIRTOKOK

BÁCS-BODROG VÁRMEGYE

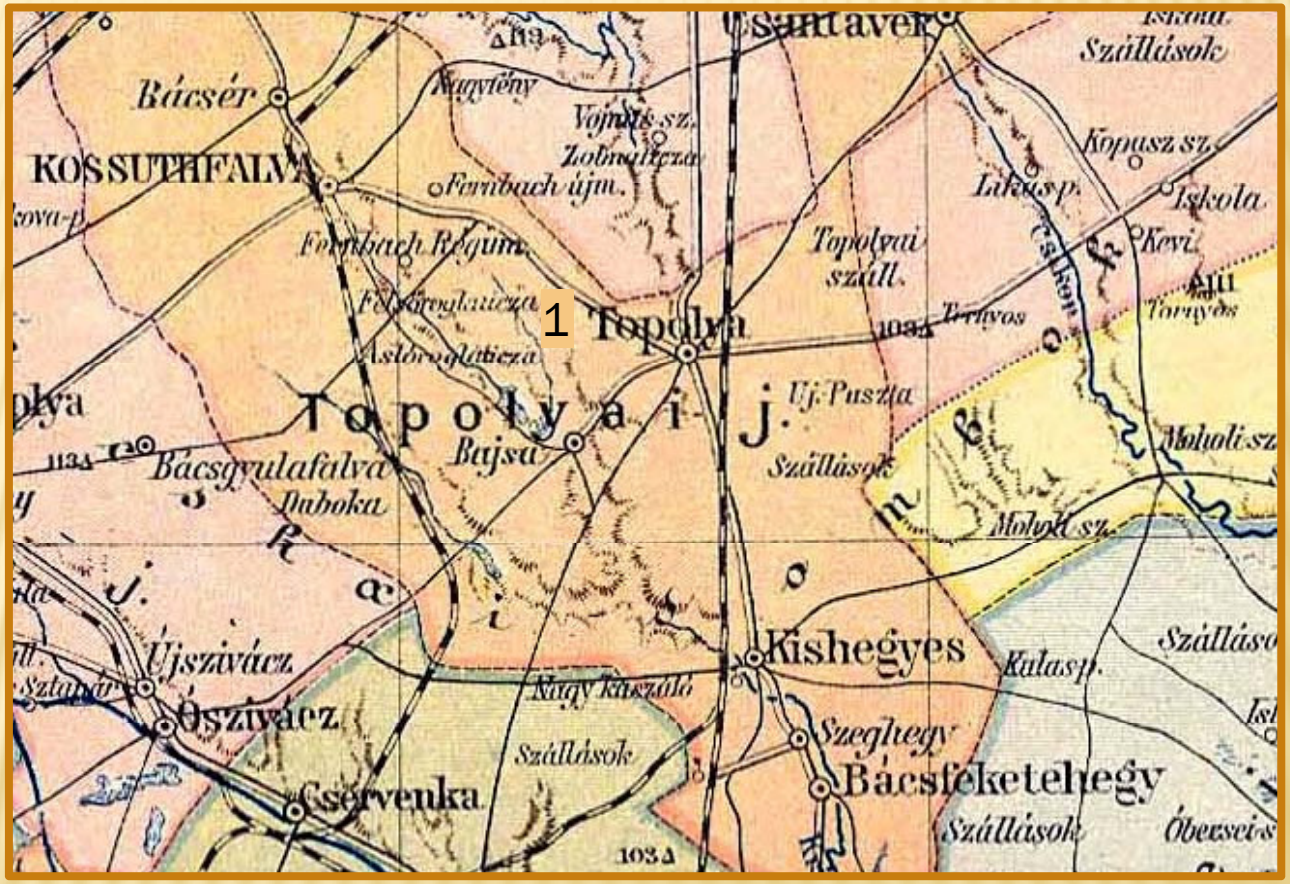

1. Topolya

TOVÁBBI BIRTOKOK

SZERÉM VÁRMEGYE

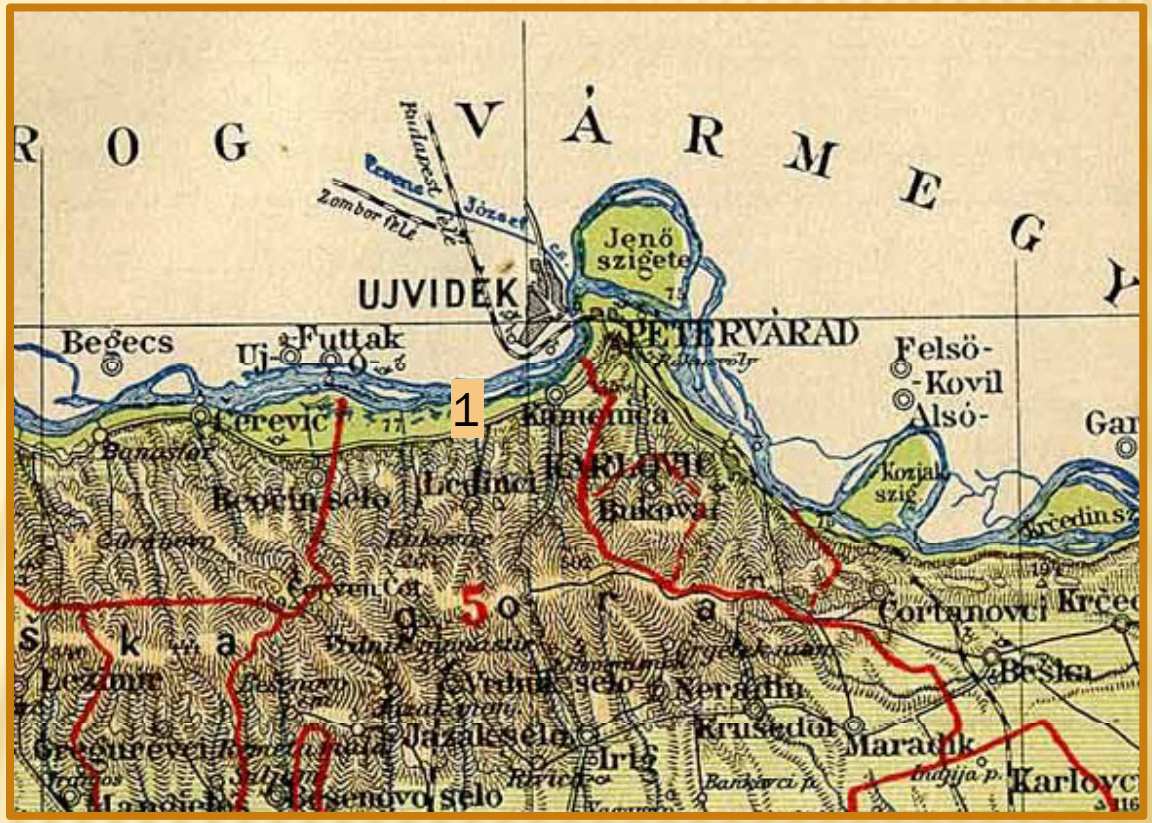

1. Kamenica

ÉS TERMÉSZETESEN…

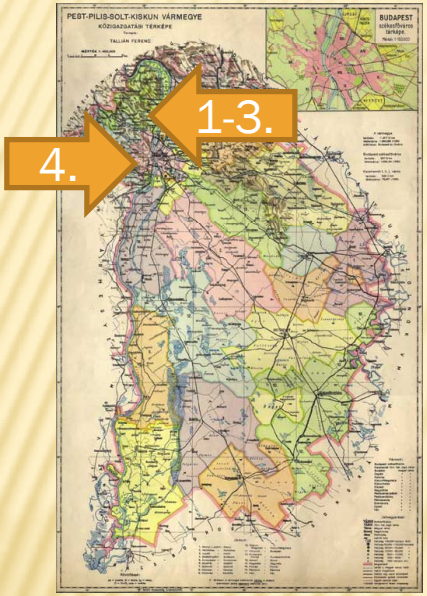

PEST-PILIS-SOLT-KISKUN VÁRMEGYE

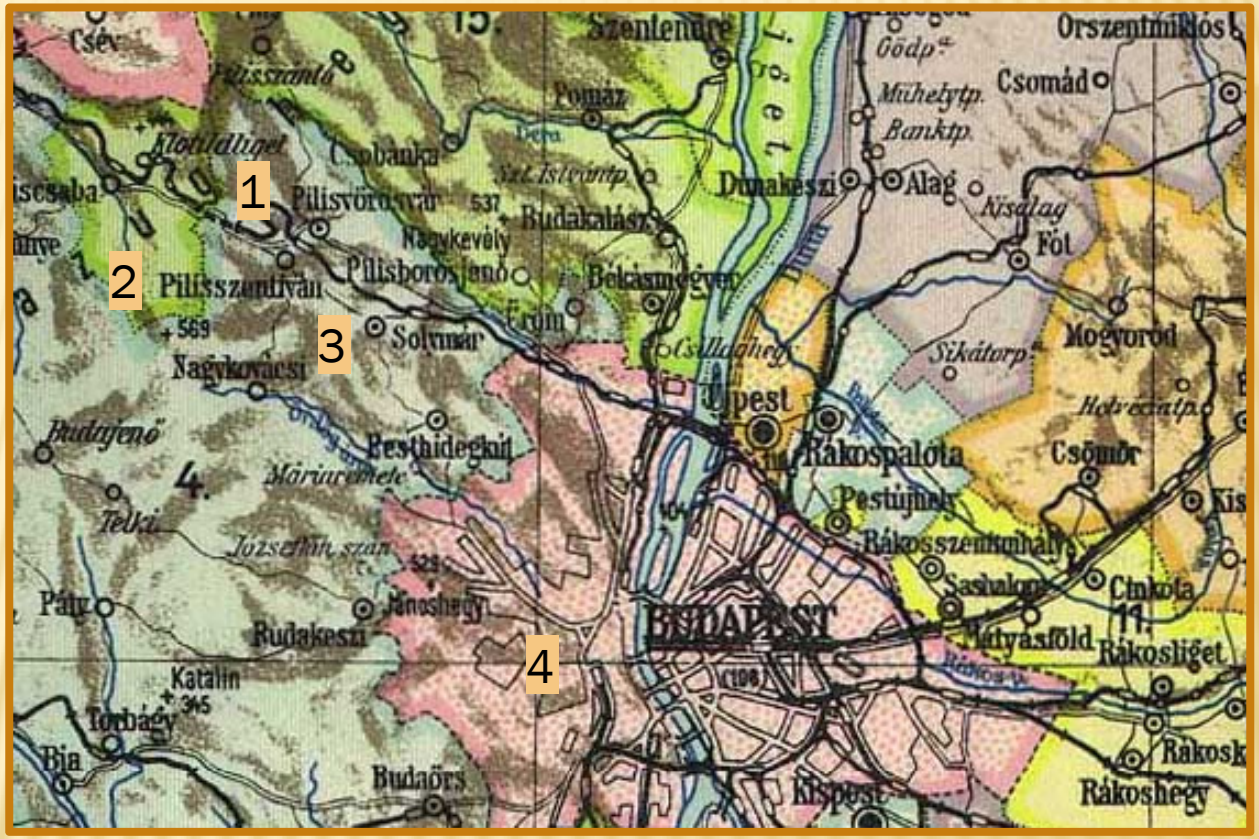

1. Pilisvörösvár, 2. Pilisszentiván, 3. Solymár,
4. Budapest, Krisztina körúti palota

PILISVÖRÖSVÁRI URADALOM

A Karátsonyi-liget

SOLYMÁRI URADALOM

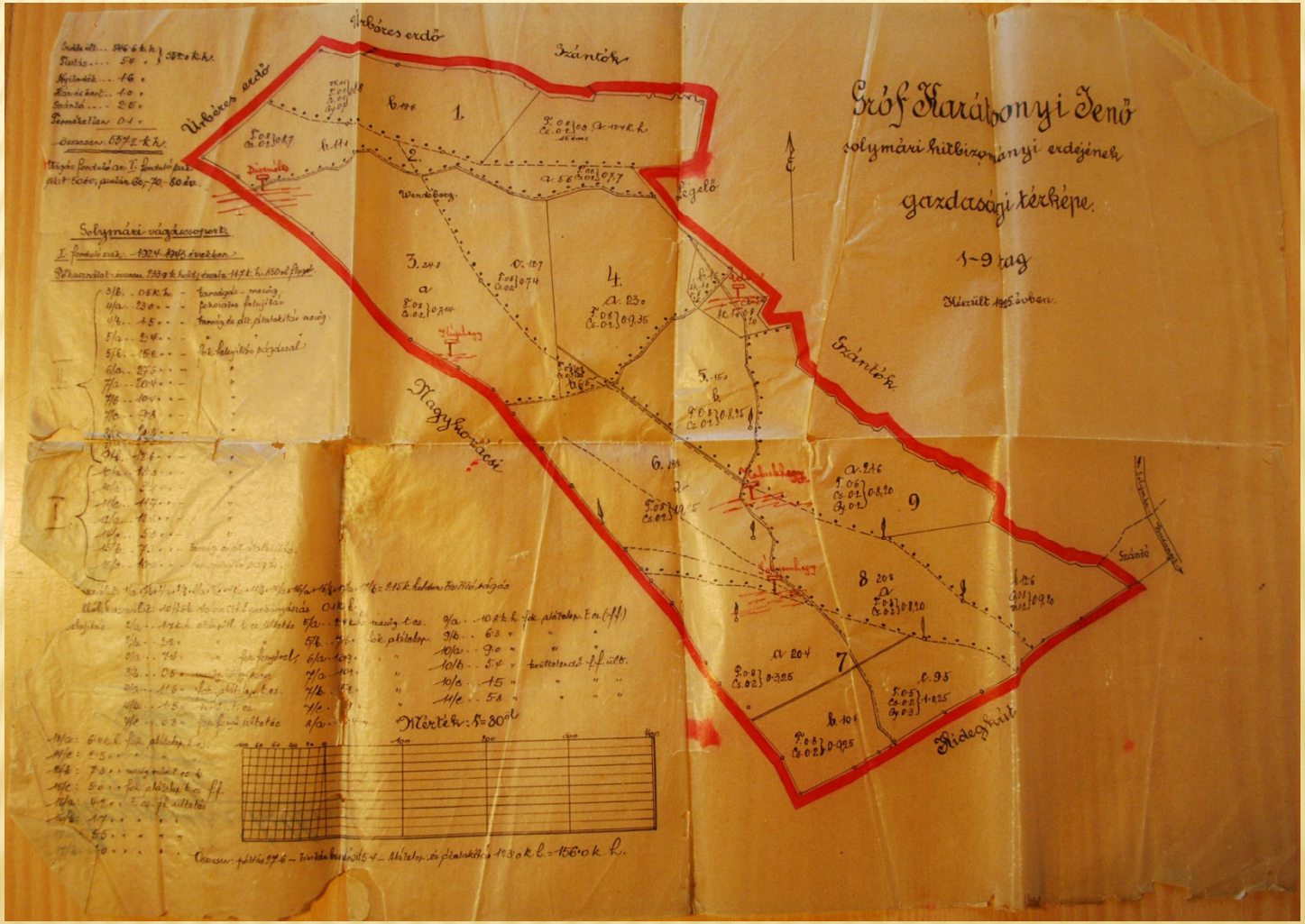

BÁNLAKI, DENTAI URADALOM

A rizsmalom Dentán

BÁNLAKI URADALOM

darabanth.hu

Rizsreklám

ARCÉLEK

ID. KARÁTSONYI EMÁNUEL

„Páratlan jótékonyságával hallhatatlanná tette nevét Szamosújvár történetében id. Karátsonyi Emánuel, a városi kórház és szegényekháza alapítója, ki olyan korban, midőn a közjótékonysági intézmények alig istápoltattak, 10.000 forintot tett le a városhoz 1800-ban, hogy annak kamataiból szegény, elaggott és betegeskedő örménynők és férfiak gyámolíttassanak.”

(Bányai Elemér)

KARÁTSONYI LÁZÁR

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 14 frt., félévre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr. Egy hónapra 1 frt 20 kr. Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 6 kr.

Főszerkesztő MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII. kerület, József-körút 65. szám. Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év. Budapest, 1898, vasárnap, február 27-én. 58. szám.

Lázár valósággal nábobi vagyon ura volt. Zsámi kastélyában egy imezsámoly alatt titkos ajtó vezetett a pinczébe, amely tele volt aranynyal, gyémánttal, drágakincsekkel. Nejét annyira féltette a nábob, hogy Beodrán lakat alatt tartotta s néhány meghitt cselédet kivéve, emberi halandót nem bocsátott közelébe.

Karátsonyi Lázárnak csak egy álma volt, családja nagysága és egy szerelme, amely a földé, a nemes magyar humusé volt.

Egyedül azt óhajtotta, hogy a verseczi begyektől birtokáig terjedő rengeteg ős pusztát urodalmához csatolja, ebből a czélból, társzekerekre rakatva egyszer minden kincsét, be is ment Nagy-Becskerekre megállapitani és kifizetni a vételárt, de ott hirtelen meghalt s a szájhagyomány szerint a rengeteg kincs is vele pusztult.

Karátsonyi Lázár óriás vagyonából közczélokra is sokat áldozott, száz katonát állitott a nemesi fölkelés alkalmából, a hadsereg rendelkezésére bocsátotta méneseit, gulyáit, magtárait és a Ferencz császár által kezdeményezett, a császárnéről elnevezett Ludovika-akadémiára nagy összeget adományozott.

KARÁTSONYI LÁSZLÓ (1806-1869)

Barabás Miklós festménye

Karátsonyi László 1806. április 19-én született Temesváron. Ő képviselte a vármegyét az 1843-1844. évi országgyűlésen. 1845. szeptember 13-án első alispánná választották. 1848 késő tavaszán az első felelős magyar kormány Karátsonyi Lászlót kinevezte Torontál megye főispánjává.

A szabadságharc bukásával birtokára vonult vissza. Szervezőkészségét a vízmentesítési munkákban hasznosította, 1858-tól haláláig a Felső-Torontáli Ármentesítő és Belvíz-szabályozó Társulat elnöke volt.

GRÓF KARÁTSONYI GUIDÓ (1817-1885)

Földbirtokos, főrendiházi tag, császári kamarás, mecénás. 1841-ben Temes vármegye főszolgabírója, 1848-ban honvédőrnagy, majd a pesti nemzetőrök parancsnoka. 1851-ben nőül veszi puchói és csókai Marczibányi Máriát. 1858-ben birodalmi osztrák, 1874 márciusában magyar grófságra emelik, 1866-ben országgyűlési követnek választják.

Budapest, 1848. október 16.

KOSSUTH LAJOS, AZ OHB ELNÖKE NYÍLT RENDELETE KARÁTSONYI GUIDÓ NEMZETŐR ŐRNAGYHOZ

Nyílt rendelet

Melynél fogva Karátsonyi Guidó nemzetőrségi őrnagy úr felhatalmaztatik a legjobban felfegyverzett budapesti nemzetőrök közül egy önkéntes zászlóaljat alakítani, mely holnapután parancsnoksága alatt a felső táborba fognak szállani védelmi kötelességüket teljesítendők.

A GRÓFI CÍM HIVATALOS BEJEGYZÉSE

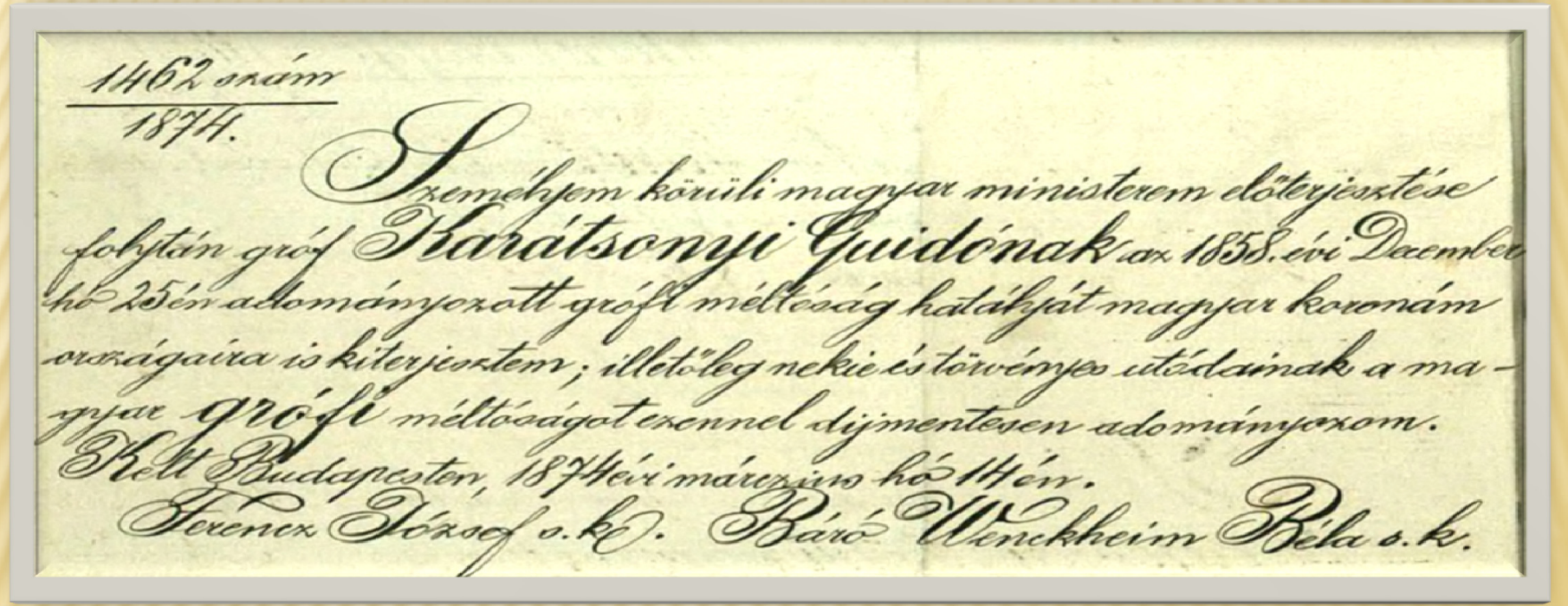

1462 szám
1874.

Személyem körüli magyar ministerem előterjesztése folytán gróf Karátsonyi Guidónak az 1858. évi December hó 25-én adományozott grófi méltóság hatályát magyar koronám országaira is kiterjesztem; illetőleg nekie és törvényes utódainak a magyar grófi méltóságot ezennel díjmentesen adományozom.

Kelt Budapeston, 1874-évi márczius hó 14-én.

Ferenczy József s. k. Báró Wenckheim Béla s. k.

Birtokain modern gazdálkodást vezet be, fejleszti a bánsági rizster-mesztést (topolyai, dentai földjein).

1881-ben bevezeti a rózsaleány-ünnepet (évente egy vagyontalan leányt házasít ki erénydíj-alapítványából).
Elődei példáját követve nagy alapítványokat tesz: 40.000 forintot a Magyar Tudományos Akadémiának, 8000 forintot a Nemzeti Szín-ház nyugdíjalapjának, 5000 forintot a pesti „zenedének”, 2000 forintot a múzeum könyv-tárának, 2000 forintot a pesti bazilika építésére. 100.000 forintos jótékony célú alapítványa kamatjaiból az Akadémia „Karátsonyi-díjat” hoz létre szépirodalmi célokra.

Főrendiházi tag, elnyeri a császári királyi kamarás, valóságos belső titkos tanácsos címeket, az I. osztályú Vaskorona-rendet. Kitüntetései között szerepel a Vatikán által megítélt Pius-rend, és a Gergely-rend nagykeresztje, a jeruzsálemi Szent Sír-rend, a Marianus-rend is.

Hosszú ideig a csákovai kerület országgyűlési képviselője. Tagja a Délmagyarországi Történelmi és Régészeti Társulatnak, támogatója a Temesi Lapoknak, a temesvári reáliskolára is adakozik. Idős korára egyre inkább visszavonul a közéletből, betegségét kezeltetni jár a francia tengerpartra, a karlsbadi fürdőbe, majd Buziásra. Itt éri a halál, felesége mellé temetik Kamenicára (ma Szerbia).

CSALÁDFÁJA

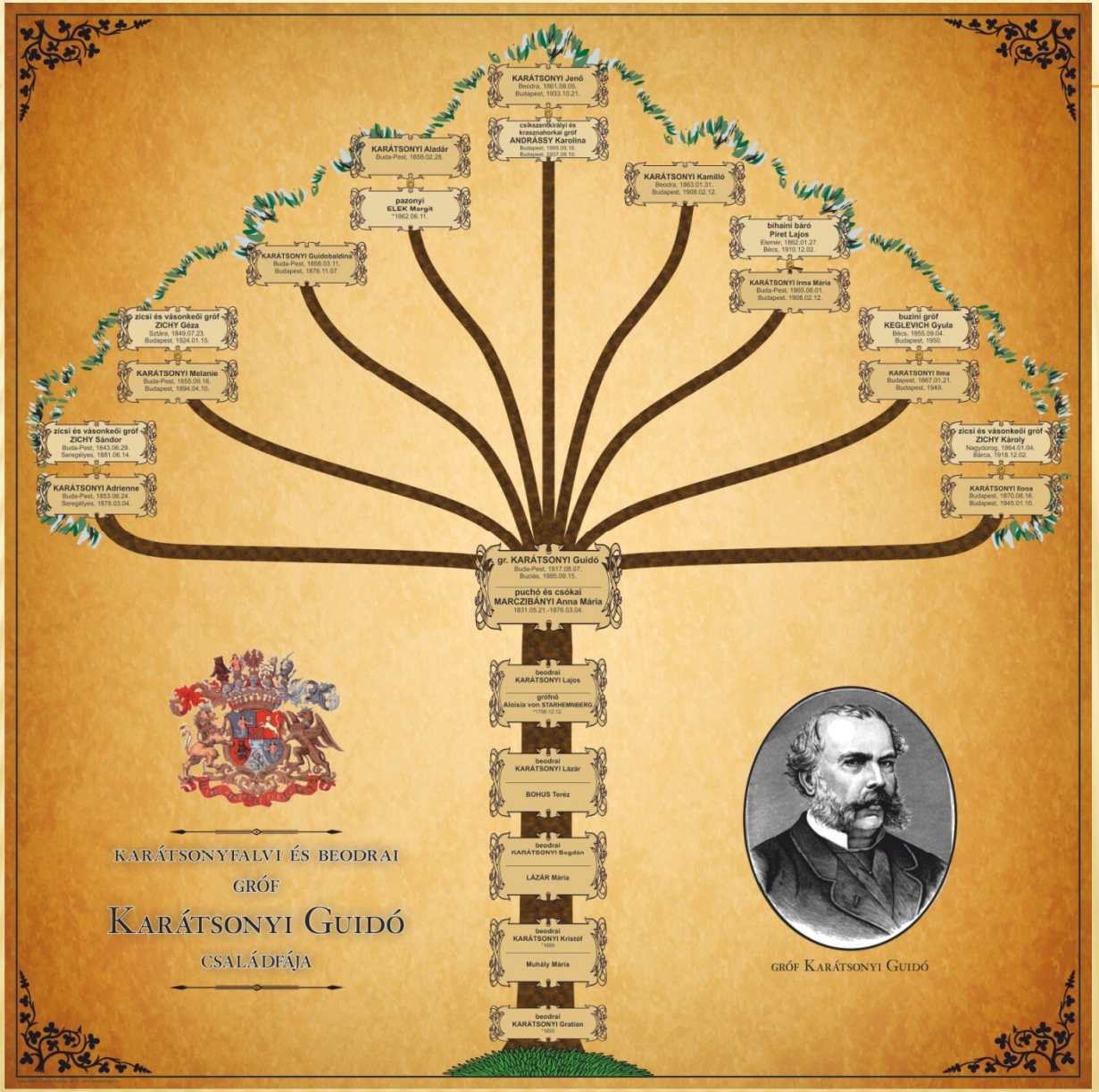

Gyermekei:

Adrienne
Melanie
Guidobaldina
Aladár
Jenő
Kamilló
Irma
Ilma
Ilona

LISZT FERENC, A GRÓF BARÁTJA

Az első sorban: Haynald Lajos bíboros, Liszt Ferenc, gr. Apponyi Albert , gr. Karátsonyi Guidó

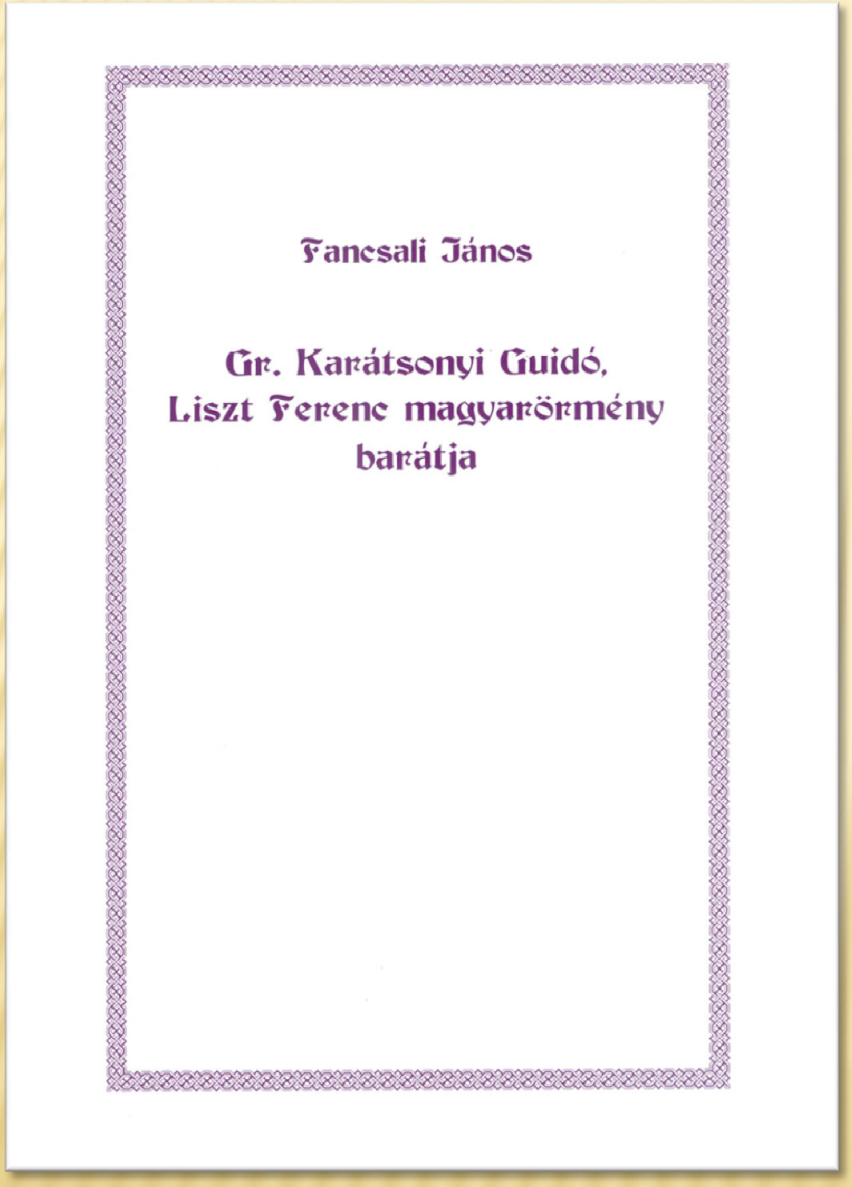
Fancsali János

Gr. Karátsonyi Guidó,
Liszt Ferenc magyarörmény
barátja

Barabás Miklós rajza

Fancsali János zenetörténésznek, a Budaörsi Örmény Nemzetiségi Önkormányzat elnökének könyve gróf karátsonyi guidóról

GYÁSZJELENTÉS

Gróf Karátsonyi Aladár, országgyülési képviselő és neje: Pazonyi Elek Margit, gyermekei: Mária és Margit; továbbá: **Melanie** és férje vásonkeöi Gróf Zichy Géza, cs. kir. kamarás, gyermekei: Ilma, Margit, Mária és Géza; **Jenő, Kamilló, Mária, Ilma** és **Ilona**, végre Gróf Zichy Alexandra és Guidó mélyen szomorodott szivvel tudatják szeretett és felejthetlen atyjuk, illetve apósuk és nagyatyjuk

Nagyméltóságu

Gróf KARÁTSONYI GUIDÓ

cs. kir. kamarás, valóságos belső titkos tanácsos, a vaskorona-rend, a Krisztus-rend, a IX. Pius pápa-rend, a Szent Gergely-rend, s a Szentsír-rend nagykeresztese; a német Mária lovagrend középkeresztese, főrendiházi tag, az I. általános magyar biztosító-társaság alelnöke; Nagy-Becskerek és Ujvár városok díszpolgára s a tb. s a tb.

Ő Excellentiájának

folyó évi szeptember hó 15-én, délelőtt 9 és fél órakor Buziáson rövid szenvedés és a halottas szentségeknek felvétele után, életének 68 évében történt gyászos elhunytát.

A boldogultnak hűlt tetemei f. é. szeptember hó 17-én, d. u. 3 órakor, római katholikus szertartás szerint itt beszenteltetnek és f. é szeptember hó 18-án, d. u. 3 órakor, a kamenitzai családi sírboltban fognak örök nyugalomra elhelyeztetni.

Az engesztelő szent miseáldozatok folyó hó 21 én, d. e. 10 órakor Budapesten a krisztinavárosi róm. kath. templomban, valamint az összes kegyúri egyházakban fognak megtartatni.

Buziás, 1885. évi szeptember hó 16-án

Béke hamvaira!

SÍRKÖVE KAMENICÁN

„Ha közéletünknek nem is egyik legnagyobb férfia hanyatlott vele sírba, hanem mindenesetre egy jó, derék ember halt meg benne, aki nagy vagyonnal lévén megáldva, abból sokat juttatott a szegényeknek és a közcéloknak is.”

(Mikszáth Kálmán)

GRÓF KARÁTSONYI ALADÁR (1859- ?)

1859. február 28-án született Budapesten, mint legidősebb fia néhai Karátsonyi Guidó grófnak. Tanulmányait otthon végezte, azután a budapesti egyetemen jogot hallgatott. Nemsokára Torontálmegye tiszteletbeli jegyzője lett. 1883-ban megnősült s Elek Gusztáv ezredes leányát vette nőül. 1884-ben atyja kerületében, a torontálmegyei szentgyörgyi kerületben megválasztatott szabadelvűpárti programmal. 1887-ben nem lépett föl újra. Legtöbbet beodrai birtokán időzik. A naplóbiráló és a közgazdasági és közlekedésügyi bizottság tagja.

Magyar Országgyűlési Almanach
az 1897-1901. évi országgyűlésről

D' ARTAGNAN CIKKE MIKSZÁTH ÚJSÁGJÁBAN

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr. Egy hónapra 1 frt 20 kr. Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII. kerület, József-körút 65. szám. Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év. Budapest, 1898, vasárnap, február 27-én. 58. szám.

Gróf Karátsonyi Jenő másodszülött fia Guidónak és a tulajdonképeni majoresco az elsőszülött Aladár lett volna.

Érdekes ennek is a históriája. A fiatal gróf Karátsonyi Nagyváradon jogászkodott és ott megösmerkedett a szép és rendkivül szellemes Elek Margittal.

Aladár gróf annyira beleszeretett a bájos lánykába, hogy kijelentette, vagy ez, vagy senkisem lesz a felesége.

Minden embernek van valami marotte-ja, így a különben rendkivül jószivü, engedékeny Karátsonyi Guidónak az volt a bogara, hogy elsőszülött fia zászlós ur leányát vezesse oltárhoz. Noha a pazonyi Elekek hires régi családja minden ősprobát fényesen kiáll és a mezőpeterdi Gázsy familia is, amelyből Elek Margit anyai ágon származott, egyike volt az ország ma már kihalt legelső gentry-családjainak, Karátsonyi Guido csak ugy egyezett bele fia házasságába, ha ez Jenő öcscse javára lemond az elsőszülöttségi jogáról.

Aladár ezt meg is tette, többre becsülve szép menyasszonya két ragyogó szemét minden gyémántnál, a családi boldogság igaz melegét minden hiuságos, elmuló fény és csillogásnál.

Igy lett Jenő gróf a Karátsonyi majorátus ura és zászlós ur leányának, Andrássy Karolina grófnőnek a férje.

GRÓF KARÁTSONYI JENŐ (1861-1933)

1890-ben császári királyi kamarássá nevezik ki, 1896 után a zichyfalvi kerület országgyűlési képviselője és a vízügyi bizottság tagja. A máltai lovagrend magyarországi nagymestere, a vaskorona-rend és a spanyol III. Károly-rend nagykeresztese.

GRÓF KARÁTSONYI JENŐ ÉS FELESÉGE, GRÓF ANDRÁSSY KAROLINA FIATALKORI PORTRÉJA

Ferdinand Trösch festménye

A „Betlér és Krasznahorka – Az Andrássyak világa” című könyvből

Jenő gróf apja nyomdokain halad, a belgiumi Louvain-ben végez jogot, Magyaróváron a gazdasági akadémiát. Hatalmas kiterjedésű bánsági birtokait mintagazdasággá fejleszti: háromemeletes rizshántoló-malmot működtet, a szeszfőzdéhez és laboratóriumhoz szükséges gépeket Hollandiából hozatja, keskenyvágányú vasutat építtet a telepeire, „távbeszélőt” szereltet fel, halgazdaságot szervez, állattenyésztést folytat, solymári-vörösvári gazdaságában fafeldolgozást végez.

Benczúr Gyula olajfestménye
(A nyíregyházi Jósa András Múzeum tulajdona)

Mindezek mellett azonban pazarló életet él. Gyakori nyugat-európai és afrikai utazásairól ő is értékes tárgyakkal tér haza; a bánlaki kastély kertjében külön pavilont építtet Egyiptomból hozott néprajzi gyűjteményé-nek (köztük egy múmiának), angolparkot telepít, ritka növényeket hozat, óriási könyvtárat gyűjt, bőkezűen adakozik. 1896-ban budapesti palotájában fényes estélyen vendégeli meg a királyi családot, 1908 őszén pedig a Magyarországra látogató XIII. Alfonz spanyol királyt és feleségét is.

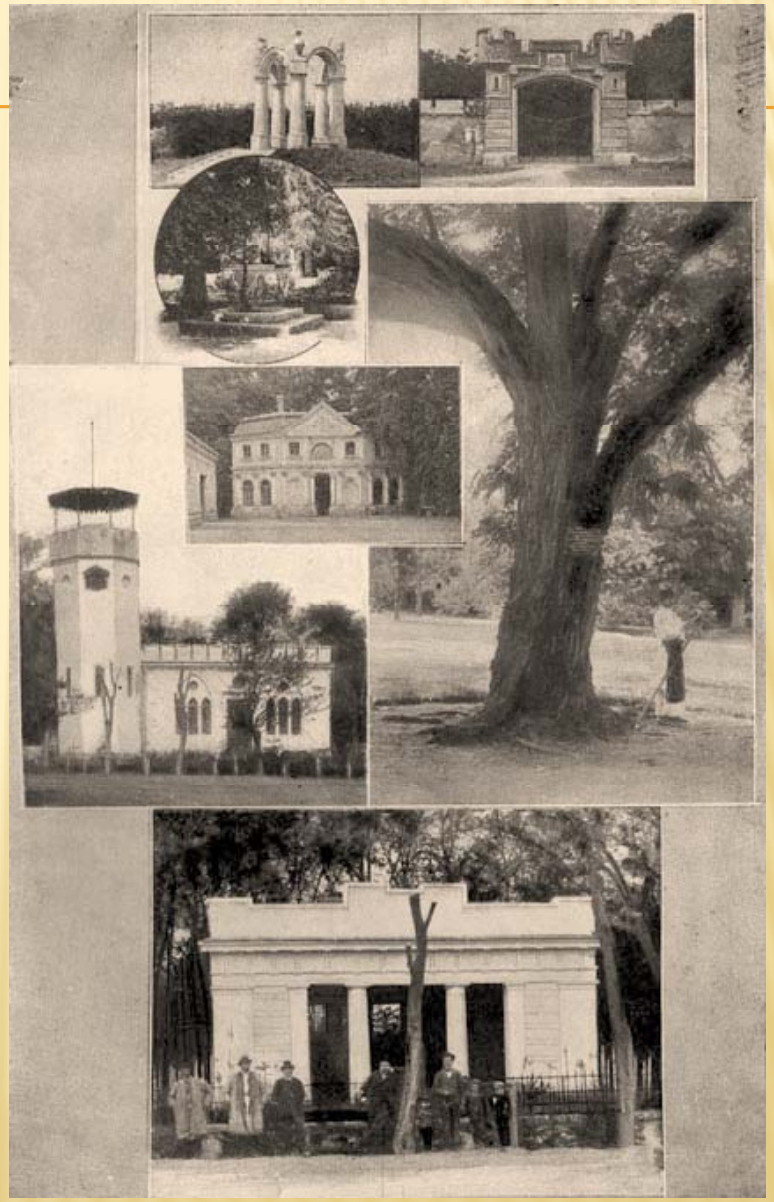

Gróf Karátsonyi Jenő és sógora, gróf Andrássy Gyula 1893-ban a piramisoknál

1902-ben lovasjátékokat rendeztek a Tattersallban a Klotild Szeretetház javára. A Mátyás-korabeli viseletben megjelenő főúri résztvevők solymászás, lovastánc- és lovagi torna jelenetet adtak elő. A képen az udvari négyesfogat látható, amely a solymászás jelenetében vett részt. A kocsit Karátsonyi Jenő gróf állította ki, benne gróf Karátsonyi Jenőné sz. Andrássy Karolina grófnő, Széchenyi Jella grófnő és Révay Margit bárónő ülnek.

Mártonfy Gy. utódának felvétele, Budapest, 1902

Az első világháború után birtokai legnagyobb részét elveszíti (a 30.000 holdas bánlakit szerette a legjobban), a világháborút követő optáns-per elhúzódik, adósságai fejében budai palotáját is leköti, híres műgyűjteményét elárverezteti. Adósságainak törlesztése érdekében a spanyol király is közbenjár.

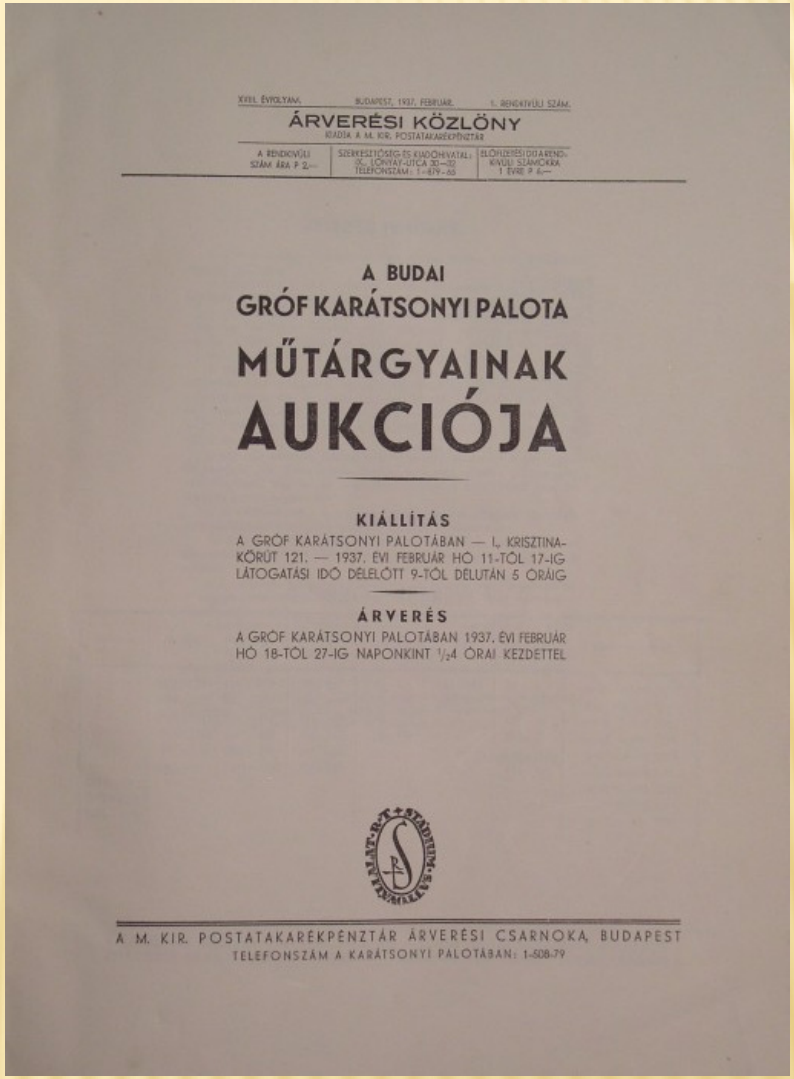

XXXI. ÉVFOLYAM. BUDAPEST, 1937. FEBRUÁR. 1. RENDKÍVÜLI SZÁM.

ÁRVERÉSI KÖZLÖNY

KIADJA A M. KIR. POSTATAKARÉKPÉNZTÁR

A RENDKÍVÜLI SZÁM ÁRA P 2.— | SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: IV., TÖNYAY-UTCA 30—32 TELEFONSZÁM: 1-879-65 | ELŐFIZETÉSI DÍJ A RENDKÍVÜLI SZÁMOKRA 1 ÉVRE P 6.—

A BUDAI
GRÓF KARÁTSONYI PALOTA
MŰTÁRGYAINAK
AUKCIÓJA

KIÁLLÍTÁS

A GRÓF KARÁTSONYI PALOTÁBAN — I., KRISZTINA-KÖRÚT 121. — 1937. ÉVI FEBRUÁR HÓ 11-TŐL 17-IG LÁTOGATÁSI IDŐ DÉLELŐTT 9-TŐL DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG

ÁRVERÉS

A GRÓF KARÁTSONYI PALOTÁBAN 1937. ÉVI FEBRUÁR HÓ 18-TÓL 27-IG NAPONKINT 1/2 4 ÓRAI KEZDETTEL

A M. KIR. POSTATAKARÉKPÉNZTÁR ÁRVERÉSI CSARNOKA, BUDAPEST
TELEFONSZÁM A KARÁTSONYI PALOTÁBAN: 1-508-79

A KARÁTSONYI-GYŰJTEMÉNYBŐL

Jacob Jordeans: Az eredendő bűn
Ma a Szépművészeti Múzeum tulajdona

HALOTTI ÉRTESÍTŐ

1966

A BUDAPESTI ÖNKÉNTES MENTŐ EGYESÜLET mélyen megrendülve és őszinte fájdalommal ad hirt arról a nagy csapásról, mely szeretett elnökének

nagyméltóságu karátsonyfalvi és beodrai

gróf KARÁTSONYI JENŐ

v. b. t. t., cs. és kir. kamarás stb.

f. hó 21-én reggel 6 órakor történt elhunytával az egyesületet és a mentésügyet érte.

Szeretett nagy halottunk, jóságos vezérünk hült tetemét f. hó 24-ikén szentelik be a Karátsonyi palotában és onnan fogjuk elkisérni a solymári Kegyuri templomba örök pihenőre.

Budapest, 1933. október 21.

Áldás, béke örökéletü emlékének!

RAVATALA A KRISZTINAVÁROSI TEMPLOMBAN

KITÜNTETÉSEI A RAVATALON

GRÓF KARÁTSONYI KAMILLÓ (1863-1908)

Népfelkelő lovastiszti tanfolyamon 1887-ben

GRÓF KEGLEVICH-KARÁTSONYI IMRE (1897-1964)

Az utolsó Karátsonyi-gróf a Máltai Lovagrend egyenruhájában.

Az utód nélküli gróf Karátsonyi Jenő adoptált fia. Édesapja: gróf Keglevich Gyula, édesanyja gróf Karátsonyi Ilma (gróf Karátsonyi Guidó leánya).

A Karátsonyi-család maradék vagyonát is elveszíti a kommunizmus kezdetekor. Koldus-szegényen hal meg.

Kedves, jólelkű ember volt, mindenki szerette.

Díszmagyarban

Zsakettben

Szüleivel és nővérével tiszteletét teszi gróf Karátsonyi Jenő ravatalanál a Mátyás templomban

A polgári iskola zászlóavatásán Pilisvörösváron
kezet csókol Serédi Jusztinián hercegprímásnak

Imre gróf Gyurkó Péter intéző esküvőjén Pilisvörösváron,
a volt bányaigazgatói ház teraszánál

A Karátsonyi család fogadalmi adománya
a mariazelli bazilikának 1882-ből

VÉGE AZ ELSŐ RÉSZNEK

Második rész: A Karátsonyi-kastélyok tündöklése és pusztulása

További információk:

http://www.karatsonyi.hu

Készítette: Fogarasy Attila Künikosz
Pilisvörösvár, 2013. április
06-20-507-1100
fogarasy@t-online.hu
http://www.fogarasy.hu